

Aquest és el Rotary Club

D'ells va dir Pau VI: «La vostra activitat contribueix a la formació i a la cohesió de les classes dirigents de la societat. Tots els membres us distingiu i us qualifiqueu per un nivell superior al mitjà». Potser exagerava.

Joan Pomares

Se li havia acudit a l'advocat americà Paul Harris: «Els homes de negocis hem d'augmentar la nostra amistat i la nostra posició en favor de la comunitat». I el 23 de febrer de 1905 es reunia, en un despatx de Chicago, amb Silvester Schiele, comerciant en carbó; Gustav E. Loerh, enginyer de mines, i el sastre Hiram E. Shorey per posar en marxa la idea. Dos anys després, la seua activitat infatigable, la seua dedicació i la seua influència aconseguen un alt i notable objectiu: dotar de serveis WC l'Ajuntament de Chicago. A partir d'aquesta gran obra no tardaren a escampar-se ràpidament arreu del planeta. Fins arribar a tenir els més de 20.000 clubs actuals.

El seu nom —«Rotary»— al·ludeix al sentit d'allò rotatiu i té l'origen en

Dalt, flama Rotary, a València. Baix, monument a Pearson, a Barcelona.

JORDI VICENT

DOMIENEK UMBERT

l'àpat que, setmanalment i per torn, se celebra a casa de cada soci. La roda dentada n'és el símbol, no sols pel significat de dinamisme i enllaç, sinó pel d'unes dents que sobreixen i giren per damunt d'unes altres. En possessió de la medalla, del fundador Paul Harris —medalla la compra de la qual per a un mateix o per a altri puja a mil dòlars— hi ha el rei d'Espanya i el papa Wojtila.

Han estat «rotaris» destacats quasi tots els presidents nord-americans (llevat de Reagan), els reis Albert I de Bèlgica, Jordi VI d'Anglaterra i Gustau Adolf VI de Suècia, diversos astronautes americans, el pilot Charles Lind-

berg, els inventors Edison i Marconi, Churchill, Sibelius, Walt Disney, Edmund Hillary, Mario Moreno «Cantinflas», Plácido Domingo, etc. Membres d'una societat «només existent als països lliures». «Sí, perquè açò —diu Alfredo Granell Zamorano, assessor fiscal i president actual del Rotary-València— és americà cent per cent. En els únics països que no hi ha Rotary és a l'URSS i tots els de l'est...».

Oficialment, Rotary Club Internacional és «una organització d'homes de negocis i professionals units mundialment». «I ja en som —diu el president— més d'un milió repartits en dos-cents països del món». Els ro-

taris de l'Estat espanyol formen el Districte 220 del Rotary mundial, amb uns cinquanta clubs i un nombre total de socis que ronda els mil vuit-cents, i n'és el «governador» actual el malagueny Salvador Buendía, després d'haver-ho estat, per ordre rotària, el català Màxim Fernández i el mallorquí Antoni Ques.

Però, ¿què persegueix Rotary, quins en són els objectius i els serveis? Rotary —es diu en la seua declaració de principis— «no forma ni mai no ha pretés formar cap secta o partit. No té pactes secrets. No té res a amagar. No ataca ningú. I els clubs rotaris són escoles permanents de tolerància». «La cosa més primordial —diu Alfred Granell— és fomentar el coneixement i l'amistat humana, estimulant-nos per als negocis i les professions de cara a la comunitat. Contribuint al bé comú social mitjançant l'ajut de beques, subvencions i tot tipus d'actes benèfics i socials. I això posant en peu una de les nostres normes bàsiques: 'prohibit parlar de religió i de política', tot i que admetem tota mena de religions i de posicions polítiques, ja que fins i tot hi ha ateus».

La societat elegida

Al gener de 1922 es creà el primer club rotari de Catalunya, amb seu a l'hotel Ritz, dimarts a quarts d'una. El 1927 es creava el de Palma, l'any següent el de València i el 1930 el d'Alacant. Abans del colp d'estat franquista hi arribà a haver fins a 21 clubs i quasi 800 socis. El nombre de personalitats en nòmina era important.

Amb la dictadura, però, el Rotary fou prohibit sota la «Llei de repressió de la maçoneria i el comunisme».

Això no obstant, continuà existint, bé que amb poques forces i en secret. I així, a Barcelona, passaren a reunir-se a l'Avenida Palace amb el nom clandestí i insospitable de «Los amigos del martes». Fins 1978, quan, de nou, pogué ser legalitzat.

Al País Valencià hi ha ja, de fet, nou clubs. Cinc entre Dénia, Gandia, Castelló, Alacant i Alcoi, dos a València —el València i el València-centre— i «dos més que hi ha en formació» —diu el màxim rotari d'enguany— a més de voler arribar a

Benidorm, a Altea i Vila-real». Perquè ara, que ja n'hi ha més de tres-cents socis en tot el país, els seus projectes organitzatius i territorials «passen per escampar-nos tant com poguem. Per exemple, fins a Múrcia, on no tenim res».

«Encara que som elitistes, perquè pretenem buscar el millor dins de cada activitat, hi ha un comitè d'admissió que ha de conèixer bé el candidat abans d'admetre'l».

Una dona: un negre

El 1928, el cardenal Segura i els jesuïtes els van acusar de fomentar la francmaçoneria. «Amb Franco —explica Granell Zamorano— potser ens van tenir por a causa de la gent que en formava part. A l'Estat espanyol no hi ha maçons, però als EUA sí que hi ha rotaris que ho són. No hi tenim res

societat Nobel i ens hem traçat com a gran objectiu eradicar la poliomièlitis als països tercermundistes. Amb el nostre programa «Polioplus» esperem que en l'any 2.000 ho haurem aconseguit». Amb aquesta finalitat no cal sinó posar en marxa «aquest milió de rotaris que hi ha entre tots els països» i que es reuneixen una vegada a la setmana —«jo crec que amb dues hores ben dedicades n'hi ha prou»— en un hotel. Com ara els valencians, que ho fan al Sidi Saler cada dimarts per sopar.

Les activitats en pro del nostre país per part del Rotary han estat, doncs, immenses i extraordinàries. Una gran tasca que ha aconseguit, a la ciutat de València, ni més ni menys que destinar tots els seus esforços de molts anys a realitzacions de gran altura, com ara la col·laboració econòmica per a un centre de reinserció social del poble gitano, la donació d'un monument —la «flama rotària», instal·lada als jardins del Real—, el regal d'una ambulància a l'Associació Valenciana de Caritat i, sobretot, un gest humà i entranyable com fou el lliurament al Zoo de València d'una zebra —«que és un mascle de tres anys fort i de bella estampa al qual van posar el nom de Rotary»— destinat a acompanyar la soledat d'una pobra zebra femella.

Perquè el Rotary exalça el valor de l'home. Tots els seus membres són homes, i així es diu en els seus estatuts, que també parlen d'«una societat apolítica, aconfessional... on no tenen cabuda les dones». «No sé si entraran mai, però em pense que no seria beneficiós. Significaria trencar el motle, els estatuts i la nostra imatge. No, no m'imagino la dona formant part del Rotary. Les dones poden col·laborar però no poden participar. Per exemple, les nostres dones són unes grans col·laboradores que mai no ens posen cap trava».

Però, potser, no són només les dones les que quedaran fora del club. Llegim les notes següents, les d'un rotari després d'una visita a un club de Miami: «Vaig tornar a trobar els meus amics, metges, industrials, etc. No és suspicàcia, però em cridà l'atenció no veure cap membre de color i això que Florida és un dels estats amb un índex d'habitans negres dels més alts. Devia ser circumstancial». ¿O seria perquè la flama rotària forma part també de la simbologia del Klu-Klux-Klan?

De Múrcia a Formentera

Els clubs rotaris de Catalunya ha-

Alfredo Granell, president del club a València.

a veure, encara que s'haja dit que el Rotary era l'escola dels futurs maçons». Pel que fa a l'Opus, «aquest és catòlic, apostòlic i romà i ací hi ha una gran diferència, a més —afegeix— afavoreixen els negocis de la gent, i aquest no és el nostre estil. Als rotaris, però, els 'aplana el camí' en el món el fet de ser membres d'algun club. A nosaltres, el que ens interessa és la decisió de servir. I el nostre ideal de servei és donar de si abans que pensar en si mateix».

«Gastem 17 o 18 milions més que la

vien proposat, durant una reunió estatal, configurar una nova estructura de districte que comprendria també el País Valencià i les Illes. «Per dominar-lo ells», segons esquerdades veus del blaverisme local. Només calia reunir els clubs necessaris i comptar amb l'assentiment dels valencians. Aquests, però, es van oposar iradament a aquesta idea. Perquè els seus desigs per a un nou districte rotari van per un camí molt diferent. Així, Juan Aguirre havia proposat que «podien

rò també a José Ombuena, reaccionari director de *Las Provincias* i ex-gran capo de la premsa falangista; al recentment traspassat Luis Lluch Garín, ex-procurador de les Corts franquistes i membre de l'Acadèmia de Cultura Valenciana, al blaveríssim Julián San Valero —«per la seua tasca en pro de la cultura valenciana»— ex-director de l'analfabeta Acadèmia.

«I qui són els rotaris, amb noms i cognoms? A Barcelona en són socis Josep Maria Dexeus, Joan Josep Gascón, Ramon Trias, Víctor Sanañaja, Josep Maria Simón, Antoni Grau Llovet, Joan Antoni Maragall Noble, Josep Serra Roca, Ramon Jove Mercader i Àlvar Casull, entre d'altres. A Alacant, n'és president Fermí Bernabeu Guill, i entre els socis, destaquen Manuel Montesinos, Manuel Rico Mira, Emili Ruiz de la Cuesta, Josep Antoni Baeza i Josep García Tortosa.

A Castelló són rotaris l'alcalde Tirado i el governador civil. El seu president és l'enginyer industrial J. Rodríguez Zumzarren i com a socis destacats hi ha el secretari de la Cambra de Comerç, Carles Fabra; el president del Col·legi Universitari, Alfred Pascual; l'inspector de treball, Vicent Sampedro; l'industrial ceramista Vicent Torres; l'advocat Manuel Breva i també Víctor Arandas, M. A. Alloza Dols, etc.

A València en fou promotor Carles Pertusa i fundador en 1981, el neurocirurgià Manuel Bordes Valls. Més tard han tingut com a presidents —l'exercici de rotari dura un any— l'editor Ricard J. Vicent o el president de la Fira Internacional del Moble, Joan Aguirre. I a més, hi ha tots aquests rotaris: el subcomissari de policia Luis Avila, el cap de compres de Cementos Turia, Joaquim Cano; el director del Sidi Saler, Josep Blas Sancho; l'auditor i soci-director de la Price Waterhouse, Josep L. Fernández Banos; el periodista i secretari general de l'Scalp Club, Amadeo Montón; el director de la Fira Internacional del Joguet, Joan Gómez; el president del Consell d'Administració de Devesa i d'altres empreses constructores, Jaume Soriano; l'escriptor i promotor de turisme, Josep Soler Carnicer... Una llista llarguíssima per a una societat internacional amb molts homes de negocis, una mica d'avorriment i una pobra voluntat «regionalista». □

ENFRONTAMENT ADMINISTRACIÓ-
ECOLOGISTES

Conflictes verds

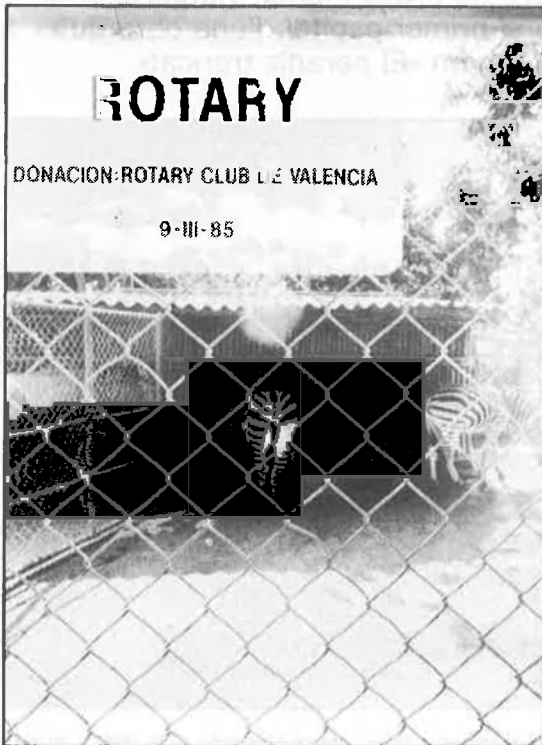
Aquesta darrera setmana la Generalitat valenciana ha entrat en conflicte amb distintes organitzacions ecologistes. El plantejament de repoblació forestal —peça clau a l'hora de controlar els incendis— entre l'administració i aquests grups s'oposa diametralment.

J. C.

Aquestes darreres setmanes, en què s'han multiplicat els incendis del nord al sud del nostre país, les relacions entre els grups ecologistes i l'administració han entrat en una fase de continus enfrontaments.

Així, membres de Greenpeace-Espana van entrevistar-se la setmana passada amb el president de la Generalitat valenciana, Joan Lerma, i li van lliurar un plec de preocupacions i propostes que l'organització considera peremptòries. Encara que Greenpeace va felicitar el govern valencià per la declaració de l'albufera de València com a parc natural, va exigir, alhora, una política forestal més decidida —concretada en la mesura de repoblar cada any el doble de la superfície socarrada— i la protecció immediata de les illes Columbretes. Aquesta exigència es va acompanyar per una acció testimonial: l'amuntegament enfront del Palau de la Generalitat de més d'una tona de deixalles replegades en les costes del illots.

També aquesta darrera setmana els serveis forestals de la Conselleria de Cultura han denunciat l'organització Acció Ecologista per haver realitzat una repoblació amb espècies autòctones a la Serra Calderona sense permís. Alhora, el grup ecologista Els Xoriguers, de la Marina Baixa ha fet públic un comunicat on assenyalava que pensa denunciar aquests mateixos serveis de la Conselleria (abans Icona) per una política de repoblació en la muntanya Tassio, dins el terme de la Vila Joiosa, justament per la causa contrària: repoblació indèguda amb espècies foranes i destrucció de la vegetació autòctona de la zona. □

Una magnífica donació de tan il·lustre entitat.

ser col·laboradors en la promoció de nous clubs les províncies limítrofes de Terol, Múrcia i Conca», tot i que, segons el Rotary, «hi ha unitat de criteri sobre la constitució d'un districte rotari per a la Comunitat Valenciana, Balears i Múrcia». Ho explica el president: «Espanya està plantejada per a una redistribució. A Barcelona i Levante tenim més clubs que a tota la resta, però el que ens agradaria és tenir un districte nostre, de la Regió Valenciana amb Múrcia o les Balears. Al sud hi hauria la regió i al nord Catalunya».

Les «flames rotàries» —el premi anual dels rotaris a les destacades personalitats del món de les ciències i les lletres— han estat lliurades, entre d'altres, Ricard Tormo, al gravador Ernest Furió, al compositor Rodrigo, a la reverenda mare Gertrudis, a l'executor Barcia o a Domingo Fletcher Valls, director del Servei d'investigació prehistòrica des de 1932 i director del Centre de Cultura Valenciana; pe-